

Fotografische resultaten post Benningbroek (EN-95) van 1996.

Jos Nijland ¹

1. Dr. De Vriesstraat 32, 1654 JV Benningbroek

Inleiding

Vanaf 1991 ben ik begonnen met deze fotografische post EN-95. Daarvoor was ik uitsluitend actief als visueel waarnemer. De camera was een geautomatiseerde Zenit voorzien van f/2.8-1 6 mm Sigma fish-eye optiek, die over de diagonaal de gehele hemel overspant. Deze opstelling werd mechanisch bestuurd. Vanaf 1981 is deze opstelling in Leiden en Bussloo in gebruik geweest.

In 1995 is de camera vervangen door een Canon T-70. Deze camera is voorzien van een commando-achterwand, die gedurende één nacht volautomatisch werkt. Op elk negatief wordt een datum, uur en minuut ("28 1 9:00") afgebeeld, dat precies de eerste minuut aangeeft wanneer de camera open gaat. Voor elke nieuwe nacht, maak ik eerst een willekeurige foto met daarop rechtsonder op het negatief het jaartal, de maand en de datum ("96 12 13"). Na het ontwikkelen van vaak meerdere filmpjes en 's zomers vaak meerdere nachten op een film, is direct te zien welke film bij welke nacht hoort. Vanaf het begin draait deze Canon T-70 camera op oplaadbare batterijen. Hoewel me dit is afgeraden, heb ik hier nog nooit problemen mee gehad, zelfs niet bij 10 tot 15 graden onder nul!

Als het helder is gaat de camera naar buiten, behalve tijdens een kleine periode rond volle maan. Het is goed te doen om in de periode tot bijna volle maan en even na volle de camera paraat te hebben. Wel dient het diafragma te worden verhoogd van normaal 4 naar 8 of 11. Ook in 1996 leverde de periode rond volle maan enkele treffers op.

Meteoren van magnitude -4 en helderder worden gefotografeerd. Wanneer het een buitengewoon heldere nacht is, kan een -2 meteor soms ook nog worden vastgelegd.

De Lyriden

Het is algemeen bekend dat in het begin van een jaar minder meteoren worden gefotografeerd dan aan eind van een jaar. Ik heb nog niet alle filmpjes van het voorjaar van 1996 nagekeken, maar tot nu toe zijn er twee treffers op 22 april.

De Perseïden

In de periode voor de Perseïden was er één treffer op 4 augustus van een -5 Capricornide, simultaan met Varsseveld.

Hoewel het de nacht van 11 op 12 augustus in (bijna) heel Nederland bewolkt was, wat de reden is dat er zelfs "crashacties" zijn gehouden, heb ik zelf in Benningbroek precies rond het maximum nog 1,5 uur kunnen waarnemen bij een grensmagnitude van 6,5. In deze korte periode waren er 5 fotografische treffers. Om 01:10 uur UT werd het bewolkt. Hoewel ik de -6 Perseïde van 01:04:10 wel heb gezien, was deze voor de camera net iets te ver naar het oosten, waardoor deze precies buiten het beeldveld viel. Mijn camera staat noord-zuid gericht, waardoor "lage" meteoren in het oosten en westen worden gemist. Op 19 augustus werd opnieuw een fraaie meteor vastgelegd met aan het eind een flare.

Orioniden

Opnieuw twee treffers in de nacht van 22 op 23 oktober. Niet de aller-

mooisten, maar toch twee simultaan kanshebbers.

Geminiden

Over de Geminiden van 13 op 14 december is al veel gezegd en nog meer geschreven. Ikzelf heb in Biddinghuizen waargenomen en de camera in Benningbroek het werk laten doen en niet zonder succes. In totaal 14 treffers in één nacht! Dat was nog niet eerder voorgekomen in de historie van post Benningbroek.

Ursiden

In de periode na de Geminiden lijkt het altijd rustig, maar niets is minder waar. In de nacht van 21/22 december één treffer, van 22/23 december 3 treffers en van 23/24 december weer 1 treffer. Op 22 december verscheen een heldere meteor even na 01:00 uur UT laag in het zuidoosten precies onder de tijdnotatie. Nog een exemplaar rond 4:30 uur UT verdwijnt na zeven moten van het negatief.

Boötiden

De eerste treffer van 1997 is op 1 januari 1997 al weer gemaakt. Net voordat de Boötiden actiever werden en het weer ook slechter, verscheen er een heldere sporadische meteor in het sterrenbeeld Boötes.

Tot slot

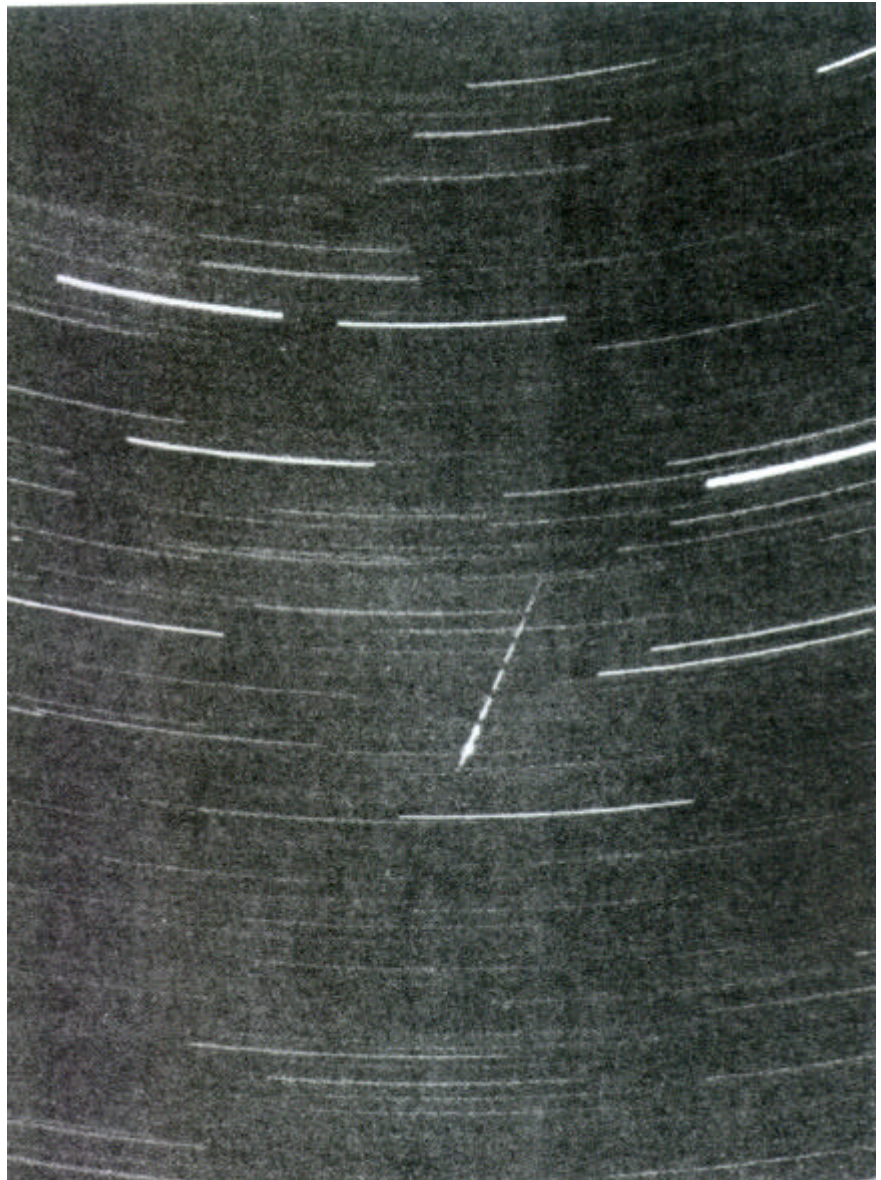
Na het voorgaande wil ik iedereen met belangstelling voor fotografische waarnemingen er op wijzen, dat met een relatief eenvoudige All Sky opstelling, zoals ik die heb staan, best aardige resultaten zijn te behalen. Met een goed

werkende commando-achterwand en een verwarmd kastje voor de camera, loopt het vlekkeloos. Misschien een goed idee voor anderen om zoiets op te zetten. Het werk dat hiermee is gemeoid is niet veel, omdat het bij één camera blijft en dus de hoeveelheid films beperkt blijft, vergeleken met één of meer camerabatterijen. Het aantal treffers is niet spectaculair, maar voor mij best acceptabel en bovendien zijn de meeste treffers in de grotere acties simultaan.

En iedereen hoopt natuurlijk op de grote klapper. De vuurbol "Niek" van 23 mei 1993 was er zo een.

In 1996 was dit helaas niet het geval. Misschien in 1997 en daarom wens ik iedereen veel succes.

Figuur 1 (rechts) : *Sporadische vuurbol in de zomerdriehoek op 19 september 1996 tussen 22h16m en 23h01m UT. Opname met EN-95 (Canon T-70 met Sigma f/2.8-16 mm fish-eye). Sektor met 8 1/3 afdekking per seconde.*

Figuur 2 (onder) : *Net op tijd. De laatste vuurbol van 1996 is een feit. 22 december 1996 tussen 1h00m en 1h20m UT. Dezelfde apparatuur als figuur 1.*

